

Ny nestleiar ved HFI:

ODD NAKKEN SEIER TAKK FOR SEG

– Kvifor sluttar ein mann i ein godt betalt og prestisjefull jobb for å gå attende til å vera «vanleg» forskar?

– Lønsmessig er det ikkje noko skilnad å snakka om. Når det gjeld prestisje trur eg det viktigaste er at ein føler at ein får gjort noko i arbeidet sitt, får utretta noko meningsfullt. Eg tykte det var interessant å vera nestleiar, og trur eg har fått noko ut av jobben. Men eg treivst og med å vera forskar, og tykte at også det arbeidet gav meg noko.

Men ein ting er sikkert, det går ikkje å kombinera dei to jobbane. Nestleiarstillinga fører til ein så oppstykket dag at det umuleggjer effektivt forskningsarbeid.

Så vi kunne kanskje ha rekna med enda større reaksjonar.

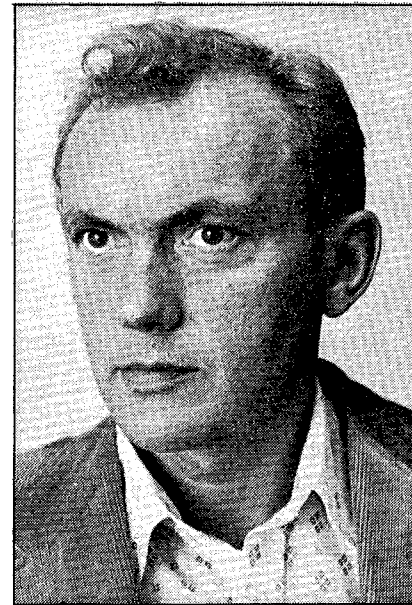
Det er naturleg med ein viss sunn skepsis til ein del reguleringsforslag.

– Kva med argument som at havforskarane aldri har vore på sjøen før dei vart forskarar, dei har altfor dårleg utstyr og dei veit ikkje kva dei snakkar om?

– Det er heldigvis ikkje slike argument som me møter til dagleg, sjølv om me nok har støtt på dei. Det er klårt at med slike utgangspunkt er det ureelt å koma med kritikk.

– Korleis vurderer du framtida for fiskerinæringa. Er stoda så mørk som det kan sjå ut som stundom?

– Dersom vi ser på dei einskilde

Odd Nakken har vore nestleiar ved Havforskningsinstituttet i fire år. Nå seier han takk for seg og går attende til den forskarstillinga han hadde tidlegare.

Som tidlegare nevnt i Fiskets Gang får Fiskeridirektoratets Havforskningsinstitutt ny nestleiar frå 1. juli. Ole Johan Østvedt skal overta stillinga etter Odd Nakken. Fiskets Gang har fått eit «avskilsintervju» med Nakken, dagen før han gjekk attende til forskarstillinga si.

Op sidan eg fann forskninga så interessant gler eg meg til å gå over på dette arbeidet igjen. Særleg finn eg arbeidet med å anslå fiskebestandar med akkustiske målingar umåteleg interessant.

Eg trur også dette er eit felt som ennå kan vidareutviklast. Mellom anna kan det oppnåast vesentleg betre presisjon i anslaga.

– Er du lei av å ta i mot kjeft frå sinte fiskarar?

– Nei. Eg tykkjer ikkje det har vore så mykje av det. Eg har reist ein del i fiskarorganisasjonar, både på årsmøter og elles, og det aller meste av den kritikken som kjem fram er sakleg. Nokre set kanskje problema meir på spissen enn andre, men i det store og heile tykkjer eg ikkje eg har fått så mykje kjeft.

Tvert om. Eg vil seia at fiskarane har synt stor forståing. Det har vore snakk om verkeleg store inngrep i fisket dei siste åra, og fleire av reguleringane er basert på tilrådingar frå havforskarane.

bestandane, har utviklinga for norsk-arktisk torsk og nordsjømakrell vore svært betenkeleg.

Når det gjeld dei andre bestandane ser det faktisk betre ut enn på lenge. Vi har fått eit konsumfiske i Nordsjøen, og det er også tegn til vekst i stamma av norsk vårgytande sild. Dette tykkjer eg er svært positivt.

Men det kan verta eit problem å byggja opp stamma av Nordsjøisild. Sjølv om det også i denne stamma er teikn til vekst, kan ein manglande fiskeripolitikk innan EF føra til stopp i veksten. Skal det koma nevneverdig nordsjøisild i norsk sone, må bestanden få høve til å veksa monaleg meir.

Veksten i bestanden av norsk vårgytande sild dei tre siste åra, er gledeleg. Det vert vel aldri meir snakk om fritt sildefiske att, men vi har klart å snu tendensen. Sett på bakgrunn av at vi har hatt ein nedgang i bestanden dei siste sju åra, er dette svært positivt.

Når det gjeld lodda i Barentshavet ser bestandsgrunnlaget bra ut, og reguleringstiltaka har fungert godt.

Kystfisket

Vi må heile tida ha klårt for oss at kystfisket ikkje er eit fiske på kystbestandane. Det er storleiken på dei store bestandane som er avgjerande for det norske kystfisket. Kystbestandane av ulike arter vil og gje verdfulle tiskott til kystfisket, men me veit for lite om storleiken og strukturen i kystbestandane. Norsk Fiskeriforskningsråd har eit stort prosjekt gåande på kystfiske av bunnfisk. Havforskningsinstituttet har her konsentrert seg om vassild og torsk på Finnmarkskysten og i Møre/Trøndelags området. Men det er langt igjen før vi kan fastsetja kystbestanden av torsk og hyse, og ikkje minst før vi er i stand til å finna ut kor stor rolle desse bestandane spelar i ein økosammenheng.

– Odd Nakken, fungerer byråratiet? Er kontakten mellom fiskar og forskar og mellom fiskarane og Fiskeridirektoratet god nok?

– Eg tykkjer personleg at kontakten er god, og har gjort mitt beste for at denne kontakten skal verta så god som muleg. Men god nok kan han vel aldri verta.

Særleg kan det vera vanskeleg når det oppstår usemje om bestandsstorleikar. Men det er sjeldan slik at fiskarar som alle har interesser innanfor eit fiskeslag, samla går mot Havforskningsinstituttet. Det er mest alltid nyansar

– Eg trur vi får maksimalt ut av forskningsfartøya våre. Dette er først og fremst mannskapet og dei andre som arbeider om bord å takka, seier Odd Nakken.

ute og går. Den vanskelegaste bestandsreguleringa har vel vore for norsk vårgytande sild, men også der var det store nyansar fiskarane i mellom.

Generelt i vårt samfunn er det vel og slik at det er dei som er usamde som uttalar seg, og slik er det vel og i fiskerinæringa.

Journalistane er no ofte brenngode å finna fram til dei som er usamde og då . . . Men dette er sjølvstøtt naturleg. Det er slik diskusjonar kjem i gang.

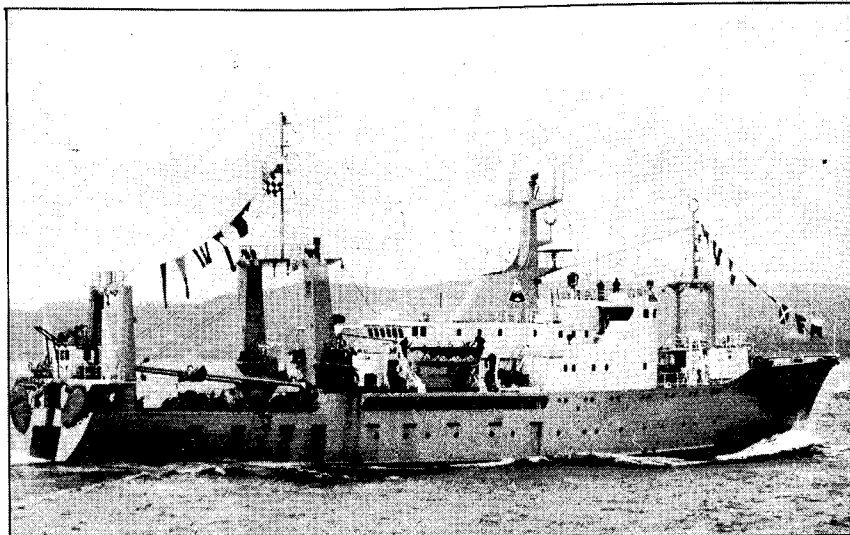
Det er ikkje tvil om at det framleis er behov for betre kontakt mellom alle dei som tek del i oppbygginga av fiskerireguleringsystemet og fiskarane sjølve.

Det har vorte særskild viktig dei siste åra. Etter kvart som den tekniske utviklinga på reiskapssida har gått fram, er det stadig større risiko for feilbeskatning av dei ulike bestandane.

Eg trur forresten at vi har funne god forståing hos fiskarane for sparing av ungfisk. Men også her er det nyansar: Nokre lever av å fiske ungfisk, og dei må nødvendigvis reagere .

Akvakultur gir nye perspektiv

– Vert fisken husdyr i framtida? Kjem akvakultur til å erstatta det tradisjonelle fisket gradvis?

– Det er vel ingen som heilt trur det ennå, men resultatene av til dømes dei forsøka som vert gjort i Austevoll er overmåte interessante. Dei opnar for nye perspektiv for utnytting av kysten vår. Ein del ting må rett nok avklårast før vi kan dimensjonere gevinsten ved framtidig utsetjing av torsk. Vi har ennå ikkje full oversikt over korleis utsett yngel vil utvikla seg i dei naturlege miljø.

Men dette forskningsarbeidet er ikkje berre viktig for oppdrettsnæringa. Studiar av korleis yngelen oppfører seg har også stor interesse for dei som forskar på rekrutteringsmekanismen på dei store havbestandane. Det er på dei tidlege stadia grunnlaget for ein årsklasse vert lagt.

– Kva kan gjerast for å byggja opp og

tryggja dei store bestandane i framtida?

– Først og fremst leggja om frå fiske etter ungfisk til fiske etter eldre fisk. Dette ville auka stammene monaleg. Men havforskarane kan berre gje råd. Det er eit politisk problem å få til ei slik omstrukturering.

Tilhøvet til styresmaktene

– Tykkjer du havforskarane får god nok oppbacking av dei politiske styresmaktene? – På dette området er det også store nyansar. Generelt vil eg seia at styresmaktene har vore svake til å følgja opp dei råda havforskarane har gitt dei.

No tenkjer eg først og fremst i eit langtidsperspektiv. Men når ein ser på at det snart er tretti år sidan havforskarane byrja å rå til omlegging av beskatninga i Barentshavet, kva som skjedde med nordsjøsilde i 70-åra, og kva som er i ferd med å skje med makrellstamma i dag, tykkjer eg ikkje styresmaktene i ein del land har vore flinke nok til å gjera seg nytte av den kunnskap dei har hatt til rådvelde.

Eit anna døme er «reaksjonsfisket» vi hadde etter makrell i fjor haust. Det beklagar eg sterkt. Alle var samde om at bestanden var for lav, men då det kom fram at EF hadde overfiska sin del av kvoten gjekk vi ut og gjorde det same! I slike høve må det vera andre og meir tenlege måtar å reagere på.

– Både «G. O. Sars» og «Michael Sars» er førsteklasses fartøy med svært godt utstyr. «Johan Hjort» er derimot ikkje tenleg til havforskningsfartøy lenger, seier Odd Nakken.

– Kva kjem du til å savna mest med nestleiarjobben?

– Eg har hatt eit fantastisk godt samarbeid med heile instituttet, men sidan eg har hatt særleg mykje med drifta av farøyet å gjera, vil eg nevna dei.

Dersom eg skal skryta litt av instituttet må det vera måten desse fartøya vert drivne på. Eg trur vi får maksimalt ut av dei. Dette skuldast i første rekkje dei som er ombord. Både mannskapet

og instituttpersonalet er verkeleg flinke til å driva feltarbeid.

– Er båtane godt nok utstyrt?

– Sjølv sagt er dei ikkje så godt utstyrt som vi kanskje kunne ønskja. Men både «G. O. Sars» og «Michael Sars», som er relativt nye, er førsteklasses fartøy med svært godt utstyr.

«Johan Hjort», derimot er ikkje tenleg til havforskningsfartøy lenger. Grunnen til at vi får så mykje ut av båten likevel, er at vi har så gode folk

ombord. Men det er grenser for kor lenge vi kan la flinke folk driva med så sløvt reiskap som «Johan Hjort» no etter kvart er blitt.

Vi har sett på ein del alternativ, både nybygg og ombygging av fiskebåtar, men det er ikkje gjort noko meir. Det er naudsynt at det svært snart vert stillt midlar til disposisjon slik at me kan få ein erstatning for «Johan Hjort», seier Odd Nakken til Fiskets Gang.

G. O. Sars til Barentshavet

18. juni legger G. O. Sars kursen mot Barentshavet. Forskningsfartøyet skal drive detaljerte undersøkelser av det biologiske produksjonssystemet ved iskanten, i forbindelse med prosjektet: «Lodda på sommerbeite». Det skal også taes hydrografiske snitt av strekninga Fugløya–Bjørnøya, Vardø N.

G. O. Sars er ventet tilbake til Bergen 11. juli.

Det tyske konsulat i Bergen

30. juni 1981 vert Forbundsrepublikken Tyskland sitt konsulat i Bergen nedlagt. Før det vert oppnevnt ein honorær konsul, vil ein embetsmann frå den tyske ambassaden i Oslo ta seg av oppgåvene i Bergen. Embetsmannen vil bli stasjonert i Bergen.

Endring i Indisk eksport

Tørka fisk og reker har i uminnelege tider vore ein av India sine største eksportartiklar til den fjerne Austen. Men dei siste tiåra har India mista fleire av desse marknadane, særleg Burma har svikta. Sri Lanka derimot held sin status som den viktigaste eksportmarknaden for tørka varer.

I konkurransen med frosne og isa reker, er det klart at andre produksjonsmetodar må takast i bruk for å få ned kostnadane. Dei indiske produkta er ikkje i stand til å konkurrere m.a. med produkt frå Pakistan og Bangladesh.

Ny fiskerirettleiar på Radøy

Steinar Granås har teke mot stillinga som fiskerirettleiar på Radøy. Granås tiltrer 3. august.

Auka sardinkvote i Peru!

Det peruvianske fiskeridepartement har auka sardinkvoten til 850 000 tonn i år, inkludert dei 150 000 tonna som vart tekne i første kvartal. 240 000 tonn skal fiskast opp frå april til juni, 60 000 tonn i juli og 100 000 tonn i september. I august er alle fabrikkane stengde og det er stopp i fisket. Dei siste 300 000 tonna skal førast i land frå oktober til desember.

Trass i at kvoten er redusert samanlikna med ifjor, snakkar produsentane framleis om å auka produksjonen frå 8,5 mill. kassar med hermetikk i fjor til 10 mill. i år.

Frå 1. mai er óg kvotane fordelte på havnar. Dette fører til at båtar som kan fryse, eller i det minste ise fisken ombord, kan lande fisk fem dagar i veka. Resten kan berre levere to dagar i veka, og båtar som er under 30 tonn kan levere eit avgrensa kvantum til fabrikkar i sitt eige distrikt. Problemet med denne reguleringa er at ei rekkje reglar ikkje er endra i samsvar med reguleringa, slik at det skapar kaos i nokre havnar medan andre har det stilt og fredeleg.

Over til fisk

Unitage Ltd., eit større føretak med meir enn £ 1,2 bill. i omsetning, har teke over Clipper Seafoods i Aberdeen. Dette er Unigate sitt første steg inn i fiskerinæringa. Det er tydeleg at Unigate held på å prøve nye marknader, i fjor selde dei 16 av sine meieri til the Milk Marketing Board.

Ein talsmann for Unigate seier: – Vi er blitt oppmuntra av dei siste rapportane om konsumet av fisk som fortel at det er på veg opp att etter å ha gått nedover i lengre tid. Særleg gjeld dette frosen fisk marknaden.

Garantikassen for fiskere søker daglig leder

idet nåværende daglig leder skal gå over i annen virksomhet.

Garantikassen for fiskere har ansvaret for ferieordningen for fiskere, ordningen med arbeidsløysetrygd i fiske- og minstelottsgarantiordningen. Hovedkontoret ligger i Trondheim og har et personale på 35 personer.

Den daglige leder har det administrative ansvar for Garantikassens virksomhet.

Søkere må ha høyere utdanning og erfaring fra administrativt arbeid. Innsikt i fiskerinæringa er en fordel.

Stillingen er plassert i lønstrinn 29 i Statens lønnsregulativ. Ved særlig kvalifisert søker vil en eventuelt høyere lønsplassering vurderes. Privat pensjonsordning med 2% pensjonsinnskudd.

Ansettelse av daglig leder skal godkjennes av Fiskeridepartementet. Nærmere opplysninger ved styrets formann, tlf. (042) 28440.

Søknaden sendes styrets formann, fiskerisjef Birger Larsen, Tinghuset, 4600 Kristiansand, innen 17. juli 1981.